

Länsstyrelsen
Värmland

Djurskydd & Vilt
Kari Langöen
010-2247251

YTTRANDE

Datum
2020-10-01

Sida
1 (5)
Referens
218-6130-2020

Regeringskansliet
c/o Näringsdepartementet
103 33 Stockholm
n.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om Naturvårdsverkets förslag på jakttider

Er beteckning: N2020/01735/FJR

Sammanfattning

Länsstyrelsen välkomnar att Naturvårdsverket i flera avseenden har tagit till sig Länsstyrelsens synpunkter i förra remissomgången, men har fortfarande några synpunkter:

- Det är viktigt att det finns en bred acceptans i samhället för jakt. För att detta ska vara möjligt, måste det finnas ett förtroende för att lagar, förordningar och myndigheter reglerar jakten så att den bedrivs på ett etiskt och moraliskt sätt, med stor hänsyn till djurens välfärd. Länsstyrelsen menar att flera av de föreslagna förändringarna av jakttider är till det sämre sett ur detta perspektiv.
- En förutsättning för att uppnå en strukturerad adaptiv förvaltning av kronhjort, i samverkan över stora sammanhängande landarealer, är att vuxna djur även fortsättningsvis endast får jagas inom kronhjortsskötselområden.

Specifika synpunkter:

Punkt 13 Allmän jakttid, vildsvin

Länsstyrelsen anser att det är positivt att oklarheter i lagstiftningen reds ut och förtydligas där det behövs.

Punkt 14 Allmän jakttid, dovhjort

Länsstyrelsen anser att det är ett dåligt förslag att möjliggöra allmän jakt på kalv i september. Möjlighet till skydds jakt finns redan. Om denna möjlighet tas bort i enlighet med detta yttrande, måste ändå behovet av allmän jakt efter kalv vid åtta veckors ålder anses som litet, även när det gäller resursnyttjande. En sådan reglering skulle även riskera att minska acceptansen för jakten av den icke-jagande allmänheten.

Länsstyrelsen anser även att jakten under perioden 1–28 (29) februari av etiska skäl endast ska ske som smyg- eller vaktjakt, i likhet med jakten efter kronhjort, rådjur och älg. Länsstyrelsen anser att hjortdjuren bör likabehandlas i detta avseende. Andra jaktsätt såsom drevjakt efter dovhjort under februari månad riskerar inte bara att påverka dovhjorten negativt, utan även andra hjortdjur som behöver hushålla med sina energireserver under

senvintern. Det blir också tydligare om alla klövdjur har samma regleringar när det gäller hundanvändning.

Punkt 15 Allmän och särskild jakttid, kronhjort

Länsstyrelsen har i tidigare sammanhang och remissvar lyft problematiken med att tillåta avskjutning av hindar utanför kronskötselområden. Kronhjort behöver samförvaltas över stora områden och att förvalta inom kronhjortsskötselområden (KSO) är enligt Länsstyrelsen det lämpligaste sättet att förvalta kronhjort. Länsstyrelsen anser därför att förslaget om att tillåta avskjutning av hind utanför kronhjortsskötselområden inte kommer att gynna förvaltningen.

Genom att tillåta jakt på hind utanför KSO så försvinner ett viktigt incitament för markägare att bilda KSO. Förslaget kan leda till fler ansökningar om skydds jakt på enbart handjur av kronhjort samt att kronskötselområden upplöses.

Länsstyrelsen Värmland har i flera år sätt en ökad kronhjortstam inom länet men också en ökad vilja från hela länet att bilda KSO. Detta är viktigt för att öka samverkan inom området och på det sättet kunna få en förståelse för skadeproblematiken och populationen i området. Det finns flera goda exempel på där detta också har skett.

Länsstyrelsen anser att KSO i nuvarande form bör finnas kvar. Att bilda KSO innan en större etablering av stammen har skett är nödvändigt för att underlätta förvaltningen av kronhjort.

Som Naturvårdsverket själv skriver i utredningen så har Länsstyrelsen svårt att få in avskjutningsstatistik för KSO och även kalvar som fälls utanför KSO. Det saknas helt ett digitalt rapporteringssystem för länsstyrelsernas hantering av detta, och viljan och kunskapen om att rapportera kommer troligen bli sämre om större delen av jakten pågår utanför KSO. Flera KSO har själva tagit initiativ till inventeringar och att på ett bra sätt samla in avskjutningsstatistik och detta kan bli mycket sämre om den föreslagna ändringen går genom.

Punkt 26 Allmän jakttid, dalripa och fjällripa

Länsstyrelsen anser att jakttidsslutet i den södra delen av utbredningsområdet är för sent. Att flytta datumet från den 15 november till den 15 mars är inte motiverat. Naturvårdsverket skriver att ripor är anpassade till ett hårt klimat och finner därför att det inte finns något hinder för att jakten ska få pågå fram till 15 mars. Fågeltaxering visar att antalet dalripor har halverats på 20 år, vilket talar för att inte förlänga jakttiden. Naturvårdsverket hänvisar till den årliga ripinventeringen, som visar att antalet dalripor inte minskar. Den årliga ripinventeringen inventerar dalripor från Härjedalen och norrut, inte i den södra delen av utbredningsområdet, därmed är inte det underlaget relevant.

I Värmlands län har populationen av dalripa haft en ständig nergång, något som också troligen kommer att fortsätta med anledning av ett varmare klimat. Naturvårdsverket föreslår en jaktidsstart den 25 augusti. Länsstyrelsen anser att den föreslagna jaktidsstarten ligger för nära uppfödningens slut. Jaktidsstart borde senareläggas en till två veckor.

Punkt 38 Allmän jakttid, snatterand

Naturvårdsverket föreslår en allmän jakttid för jakt efter snatterand.

Naturvårdsverket skriver själva att populationen är relativt liten, men att jakt skulle påverka populationen marginellt. Länsstyrelsen anser att allmän jakt efter snatterand inte bör införas. Att bedriva jakt på en population som består av 3000

häckande par är inte förenligt med en ansvarstagande viltförvaltning. Naturvårdsverket har uttryckt i Strategi för svensk viltförvaltning att ”brukande av vilt inte ska begränsas av omotiverade hinder utan utgångspunkten är att det ska främjas”. Länsstyrelsen delar inte Naturvårdsverkets uppfattning i den frågan, jakt efter en art kan inte enbart rättfärdigas med motivering att vi kan jaga den, speciellt inte en population som består av 3000 häckande par. Det finns även förväxlingsrisk med den rödlistade brunanden. Även om god artkännedom åligger varje jägare är nyttan med jakt efter snatterand ringa i förhållande till risken.

Punkt 40 Allmän jakttid, älg

Särskild jakttid älg

Länsstyrelsen anser att det inte behöver införas en nationell fast jakttid från oktober till och med februari. Beslut om jakttid efter älg bör kunna bestämmas regionalt utifrån dagens nuvarande ramar. Länsstyrelsen anser att starttiden för oktoberjakten bör vara tidigast 11 oktober, om det beslutas om en fast jaktstart. Länsstyrelsen anser också att det ska vara möjligt att besluta om ett brunstuppehåll som är längre än 10 dagar eftersom kunskapen fortfarande är begränsad kring hur störningen påverkar älgarna under brunsten. Inventeringarna visar tydligt att reproduktionen och kalvvikterna har gått ner vilket kan vara en effekt av störning under brunsten. Forskare har också uttryckt att detta ämne behöver studeras mer och att en negativ påverkan på älgarna under brunsten inte kan uteslutas.

Skillnaderna i landet är en effekt av att förvaltningen anpassats till regionala förutsättningar.

Angående måluppfyllnad i älgförvaltnings- och älgskötselplaner:

De senaste åren har Länsstyrelsen konstaterat en ökad måluppfyllnad samtidigt som jakttiderna har varit oförändrade. De flesta älgar fälls de första jaktveckorna. En förlängning eller förkortning av jakttiderna bedöms inte komma att påverka avskjutningsmålen nämnvärt.

Länsstyrelsen bedömer inte att det kommer ha någon stor effekt att kunna besluta om septemberjakt i flera ÄFO än de som ursprungligen har det. Septemberjakt bedrivs i mycket begränsad omfattning i det älgförvaltningsområdet som har det i Värmlands län idag.

Punkt 43 Tider för jakt och jaktträning med hund

Naturvårdsverket vill inte införa restriktioner på nationell nivå när det gäller jaktträning på stora rovdjur då det krävs ett större engagemang av hundföraren för att träna en hund för eftersök av björn eller varg och att det av flera skäl är angeläget att det finns tillgång till tillräckligt antal kvalificerade hundar. Länsstyrelsen håller med om att det behövs kvalificerade hundar för att utföra jakt och eftersök på stora rovdjur.

Både Länsstyrelsen och representanter från Jägareförbundet har idag tillgång till hundar som är utbildade och testade för spårning av stora rovdjur. Arbetet som har pågått med att kvalitetssäkra dessa hundar har tydliggjort att behovet inte är flera hundar, men säkrare och bättre tränade hundar. Naturvårdsverket tar även upp detta i sin utredning och att detta kan vara lämpligt se över vid nästa jaktidsöversyn.

Länsstyrelsens förslag är fortsatt att hundträning på respektive rovdjursart endast får ske de år när ett beslut om licensjakt har fattats i länet. Detta tydliggör

också att de stora rovdjuren är strikt skyddade arter förutom vid beslut om licensjakt eller skyddsjakt.

Punkt 45 Skyddsjakt JF bilaga 4, punkt 1, främmande arter

Länsstyrelsen ser det som positivt att punkten enbart gäller främmande arter.

Punkt 55 Skyddsjakt JF Bilaga 4, Punkt 12, Älg

Nya bestämmelser öppnar för skyddsjakt på årskalv av älg på enskilda initiativ även utanför älgkötselområden. Detta kan öka antal skjutna kalvar före ordinarie jakttid. Detta kan vidare påverka områden, exempelvis om området är ett licensområde som har en liten tilldelning av djur.

Naturvårdsverket lyfter själv i motiveringen att den nuvarande möjligheten används i begränsad omfattning. Länsstyrelsen är inte övertygad om att den ändring som nu föreslås kommer att öka användningen av möjligheten.

Punkt 58 Skyddsjakt JF bilaga 4, punkt 16, vitkindad gås

Länsstyrelsen ser det som positivt att vitkindad gås tillåts för skyddsjakt på enskilda initiativ i hela landet.

Punkt 64 Skyddsjakt JF Bilaga 4, Punkt 22, Årskalv av dov- och kronhjort

Länsstyrelsen saknar en utvärdering av ändringen som har gjorts.

Naturvårdsverket redovisar inte heller någon statistik från länen om denna bestämmelse har använts i landet. Statistik på avskjutning av kronhjort är redan idag svårt att få in, men Länsstyrelsen har till dags datum inte fått in en enda rapport om att årskalvar av dov- eller kronhjort har fällts med stöd av denna punkt.

Om denna ändring har lett till önskad effekt, som mindre skador och mindre administration för länsstyrelserna med skyddsjaktsansökningar, framgår inte i denna utredning.

Punkt 65 Skyddsjakt JF Bilaga 4, Punkt 22, Årskalv av kronhjort

Som för punkt 21 så saknar Länsstyrelsen en utvärdering av ändringen. Om denna ändring har lett till det den syftade till, minskade skador och färre skyddsjaktsansökningar hos länsstyrelserna, framgår inte.

Punkt 66 Skyddsjakt JF Bilaga 4, Förslag ny punkt: storskarv

Länsstyrelsen ser det som positivt att storskarv (*phalacrocorax carbo sinensis*) lyfts in under skyddsjakt på enskilda initiativ. Att besluta om skyddsjakt på storskarv är för många länsstyrelser en stor och arbetskrävande arbetsuppgift och detta kan troligen förenkla länsstyrelsernas arbete med skarvförvaltning.

Punkt 67 Skyddsjakt JF Bilaga 4, Förslag ny punkt: trana och sångsvan

Länsstyrelsen ser det som positivt att trana och sångsvan lyfts in under JF bilaga 4.

Länsstyrelsen anser att det kommer att behöva förtydligas vad detta innebär för utbetalning av ersättning för skada på gröda. Det är inte alla brukare som vill eller kan avsätta tid för skyddsjakt och det kan leda till omfattande skador utan möjlighet till ersättning. Om trana och sångsvan ska kunna jagas med hjälp av skyddsjakt på enskilda initiativ kommer detta att försvåra länsstyrelsens arbete med ersättning för viltskada. Den sökande ska redan nu uppge om förebyggande åtgärder har utförts och om möjligheten att bedriva skyddsjakt öppnas upp på detta sätt så kan det bli svårare att betala ut ersättning.

Punkt 69 Förstörelse av bävrars dammbyggnad

Länsstyrelsen ser det som positivt att möjligheten till att riva bäverdämmen förlängs till den sista september, utan att ansöka till Länsstyrelsen om detta.

Däremot innebär skrivelsen en problematik genom hur den enskilde ska gå till väga för att bedöma om dammbyggnaden har betydelse för boplatsen eller inte. Detta är något som också Naturvårdsverket lyfter i sin motivering. Länsstyrelsen bedriver inte idag någon tillsyn på rivna bäverdämmen, och särskilt inte de som rivs på enskilda initiativ. Länsstyrelsen har således ingen uppfattning över i vilken omfattning detta används idag. De dämmen som oftast vill rivas är dämmen som påverkar vattennivån, och de kan man kanske utgå ifrån även reglerar vattennivån vid hyddan.

Länsstyrelsen föreslår att skrivelsen *och dammbyggnad som har betydelse för boplatsen*, stryks i förslaget på sidan 247. Då det är svårt att göra en sådan bedömning i många fall.

Det vore positivt om en vägledning tas fram om tillsyn enligt jaktförordningen. Länsstyrelsen saknar även en hänvisning till vattenverksamhet enligt 3§ 11 kapitlet miljöbalken som eventuellt kan komma i konflikt med möjligheterna att riva en dammbyggnad.

De som medverkat i beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av landshövding Georg Andrén med vilthandläggare Kari Langöen som föredragande. I den slutliga handläggningen deltog också enhetschef Maria Hammarström.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.